

(ก)

คำนำ

ในการเรียบเรียงตำราเพื่อประกอบการสอนกระบวนวิชา HI 411 (กำเนิดและสิ้นสุดลัทธิอาณานิคม) นั้น ผู้เรียบเรียงมุ่งหวังที่ให้นักศึกษาเข้าใจถึงสาเหตุ วิวัฒนาการ และการสิ้นสุดของระบอบอาณานิคมในลักษณะของการศึกษาโครงสร้าง ทั้งนี้ จึงเน้นการศึกษาและวิเคราะห์เหตุการณ์หลักที่สะท้อนแนวของลัทธิอาณานิคมมากกว่าที่จะ มุ่งศึกษารายละเอียดปลีกย่อยของอาณานิคมแต่ละแห่งในภูมิภาคทั่วโลก

ผู้เรียบเรียงได้แบ่งเนื้อหาของตำราออกเป็น 2 ภาค ในภาคแรกนั้นเป็นการบรรยายถึงเหตุการณ์ที่แสดงถึงกำเนิดและความสืบเนื่องของลัทธิอาณานิคม ทราบจนกระทั่งลัทธิอาณานิคมได้แปรเปลี่ยนลักษณะเป็นปรากฏการณ์อย่างเห็นได้ชัดในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 มาเป็นลัทธิจักรวรรดินิยม (Imperialism) หรือลัทธิอาณานิคม-ใหม่ (New Colonialism) ส่วนในภาค 2 เป็นการวิเคราะห์ทฤษฎีต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับปรากฏการณ์ของลัทธิจักรวรรดินิยม โดยผู้เรียบเรียงได้ยึดแนววิเคราะห์ของศาสตราจารย์ วินฟรึท บอมการ์ต (Winfried Baumgart) จากหนังสือเรื่อง Imperialism: The Idea and Reality of British and French Colonial Expansion, 1880 - 1914 เป็นหลัก เพราะพิจารณาว่าเป็นผลงานที่มีคุณภาพสูงและน่าเชื่อถือ นอกจากนี้ผู้เรียบเรียงยังได้ศึกษาเปรียบเทียบแนวความคิดที่ปรากฏในหนังสือเล่มอื่น ๆ ประกอบด้วย เพื่อให้การวิเคราะห์มีน้ำหนักยิ่งขึ้น

งานด้านวิชาการที่ต้องทำแข่งกับเวลาย่อมยากที่จะสมบูรณ์ แต่ผู้เรียบเรียงก็หวังว่าผู้อ่านทุกท่าน ๆ จะได้รับการแก้ไขเมื่อเวลาและโอกาสอำนวย

สมใจ ไพโรจน์ธีระรัชต์
ภาควิชาประวัติศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

คำนำการพิมพ์ครั้งที่ 2

หนังสือประกอบการเรียนวิชากำเนิดและสิ้นสุดระบอบอาณานิคมนี้ได้มีการจัดพิมพ์ขึ้นเป็นครั้งที่ 2 ผู้เรียบเรียงได้แก้ไขข้อผิดพลาดเรื่องวรรคตอนและตัวสะกดบางแห่ง ส่วนเนื้อหาสาระยังคงเหมือนกับฉบับที่พิมพ์ครั้งที่ 1

ผู้เขียนหวังว่าคงสามารถแก้ไขและปรับปรุงเนื้อหาบางตอนของหนังสือเล่มนี้ในโอกาสต่อไป

สมใจ ไพโรจน์ธีระรัชต์

สิงหาคม 2536